

2010: in jier mei feroarings

Zo kan 2010 wel worden geschetst. In maart waren er gemeenteraadsverkiezingen en in juni verkiezingen voor een nieuw parlement. Daarnaast hadden we te maken met het najlen van de financiële crises. Op landelijk niveau heeft dit geleid tot een ander kabinet en ander beleid, met de nodige financiële gevolgen. Provincie en gemeenten ondervinden dit nu. Ook als bestuurder krijgt u hier straks mee te maken. Hoe groot de gevolgen precies zullen zijn, zult u de komende jaren ervaren.

Doarpswurk probeert in die beweging haar weg te vinden en zichzelf te verbeteren. Dit was voor ons de aanleiding om eind 2010 een klanttevredenheidsonderzoek te doen via een enquête, waarop u veelvuldig gereageerd heeft. Met de resultaten gaan we in 2011 aan de slag. Leefbaarheid; een mooi begrip dat ook inhoud moet krijgen, daarom organiseerden wij samen met de KNHM, vlak voor de gemeenteraadsverkiezingen, het Grote Leefbaarheidsdebat. Dit debat was bedoeld om provincie Fryslân te wijzen op het belang van ons platteland. Acht deskundigen debatteerden over prikkelende kwesties zoals 'Krimp, slopen of bouwen?'. Ook de overige aanwezigen konden hun stem laten horen. Leefbaarheid in de dorpen is tijdens het debat op een positieve manier over het voetlicht gebracht. Mensen gingen beter geïnformeerd over de thematiek naar huis. De provincie vindt het thema leefbaarheid van belang; er is een nieuwe Aginda Leefber Plattelân

opgesteld. In 2011 krijgen de inwoners de kans hun mening hierover te geven. Niet alleen de Provincie, maar ook de nieuwe gemeente Súdwest Fryslân wil met haar dorpen- en wijkenbeleid laten zien dat leefbaarheid en gemeenschapszin belangrijke factoren in haar nieuwe beleid zijn. Wij hebben onze bijdrage hiervoor aan beide geleverd. Voor u zelf is uiteindelijk belangrijk hoe u uw eigen leefbaarheid definieert en wat dit voor u inhoudt. Het resultaat hiervan bepaalt of u tevreden bent met uw dorp en de omgeving. Motivatie van vrijwilligers; dit vraagstuk is door Hilda Koops diepgaand onderzocht. Het is een belangrijk thema voor alle besturen waar wij actief mee zijn en wat opvalt in de resultaten is dat de uitvoerende vrijwilliger in het dorps huis vooral 'plezier' wil beleven aan dit werk, naast de betrokkenheid die deze mensen hebben. Mienskipssin; dat is waar het om draait in de dorpen in onze provincie. Ik heb daar het afgelopen jaar weer

veel voorbeelden van mogen zien en dat maakt dat ik positief wil afsluiten ondanks de vele veranderingen die op u afkomen. De veerkracht die de besturen van onze dorpen en dorps huizen hebben en de motivatie er met z'n allen wat moois van te maken, ook al dreigen er donkere wolken, geeft mij het vertrouwen dat de leefbaarheid op het platteland voldoende is.

Eelke Nutma, directeur Doarpswurk

Jaarbericht 2010

In dit Jaarbericht kunt u lezen over de verschillende activiteiten die Doarpswurk heeft opgepakt. Activiteiten voor u en met u. Een aantal projecten van Doarpswurk krijgen dit keer extra aandacht. En ook willen we iets vertellen over de vele relaties die Doarpswurk onderhoudt binnen

de provincie, binnen Nederland en ook buiten de landsgrenzen met als doel ons werk goed voor het voetlicht te krijgen, te versterken en verder uit te bouwen. We kunnen in dit Jaarbericht onmogelijk alles benoemen wat er in 2010 is gebeurd. We kunnen niet meer doen dan u een goede indruk geven.

Ook zonde school is een dorp prima leefbaar

Het Grote Leefbaarheidsdebat

Er waren geen stemkastjes genoeg voor alle belangstellenden die zich hadden verzameld in het WTC Leeuwarden voor het Grote Leefbaarheidsdebat op 1 februari 2010. Een onverwacht hoge opkomst; leefbaarheid leeft. Vooral in de dorpen natuurlijk; 36% van de aanwezigen bestond uit 'dorpsvertegenwoordigers'; 21% had een politieke achtergrond en 43% was beroepsmatig of op een andere manier betrokken bij het onderwerp.

2

Hoe kunnen we beginnende krimp in goede banen leiden, zodat de leefbaarheid niet onder druk komt te staan? Dat was de centrale vraag tijdens dit debat dat, aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010, georganiseerd werd door Doarpswurk en de Friese afdeling van de Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij. Bezoekers konden hun stem laten horen om duidelijk te maken: welke keuzes maken dorpsbewoners, ondernemers, mensen uit het onderwijs, boeren en deskundigen op het gebied van wonen als het gaat om leefbaarheidsdilemma's? En wat is de koers van de politici op het gebied van krimp? Er werd gedebatteerd over vraagstukken als: slopen of bouwen? Glasvezel of asphalt? Wat is leidend; gemeenteraad of dorpsbelangen?

Gedeputeerde Hans Konst (destijds gedeputeerde landelijk gebied) concludeerde aan het einde van het debat in zijn slotwoord dat leefbaarheid uiteindelijk staat of valt met de bewoners van de dorpen: 'De overheid kan niet alleen alle problemen oplossen, maar samen met u kunnen we er het beste van proberen te maken.' De heer Konst blikt, ruim een jaar na het Grote Leefbaarheidsdebat, terug: "Sûnt koart bin ik net mear deputearre Lanlik Gebiet, mar ik sjoch mei in protte niget werom oan dy tiid. Wat my boppe-al bybleaun is, is it entúsjasme fan de minsken út de doarpen. Sy meitsje it ferskil! De Fryske mienskip is dé krêft fan ús provinsje. Ien fan de ynsichten dy't ik yn it leefberensdebat opdien ha, is dat de minsken ree binne om mei harren doarp of wyk oan de slach te gean. Se litte net de holle hingje mei drigings as besunigings en krimp. Dy hâlding hat my o sa ynspirearre om mei faasje troch te gean mei it plattelânsbelied. Foar doarpen en wiken binne der gjin standertoplossings op it mêd fan leefberens; doarpen en wiken meitsje sels út wat wichtich is. Hoe't se dêr stal oan jaan sille, krijt myn fertrouwen. As provinsje sille wy dat stypje. Gearwurking mei oare partijen, lykas doarpen, is needsaaklik. Der binne op dit stuit allerhanne ûntwikkelings dy't derfoar soargje dat dy gearwurking fan 'e grûn komt. Op it mêd fan fertutearze bedriuwsterreinen bygelyks, mar ek mei ideeën oer hoe om te gean mei de streek, lykas streekagenda's. En der kin mear! Ek dêr sil de Provinsje de kommende tiid mei oan 'e gong. Ik as deputearre Krimp en Duorsume Enezjy, en Johannes Kramer as deputearre Lanlik Gebiet; wy komme inoar fêst wer tsjin!"

Korte berichten

Virtueel Loket Twijzelerheide

In november 2010 is in het voormalige bankgebouw in Twijzelerheide een virtueel loket geopend. Kabelaar Kabel Noord realiseerde dit project met hulp en steun van verschillende partijen, waaronder Doarpswurk. Met behulp van de modernste ICT-toepassingen kunnen gebruikers via dit loket in contact komen met verschillende dienstenaanbieders zoals de afdeling Werk, Inkomen en Zorg van de gemeente Achtkarspelen, de politie en de bank. Met de komst van het loket wordt voorkomen dat mensen naar een ander dorp moeten reizen om antwoord te krijgen op hun vragen. Het virtueel loket is een televisiescherm waarop de burger de dienstenaanbieder 'live' kan ontmoeten alsof ze bij elkaar aan tafel zitten. Daarnaast staan er een extra beeldscherm, computer, printer en scanner. Hiermee kunnen documenten, zoals bijvoorbeeld in te vullen formulieren, over en weer aan elkaar gestuurd worden. Dit project heeft als doel ervoor te zorgen dat de leefbaarheid in de dorpen in Achtkarspelen verhoogt en de ontwikkelkansen van haar inwoners verbetert. Het virtuele loket van Twijzelerheide is bedoeld als pilot. Als het aan de initiatiefnemers ligt, komen er ook loketten in de gemeenten Dantumadeel, Dongeradeel en Kollumerland.

Frijwilligerswurk.nl

Op 15 april 2010 is de website www.frijwilligerswurk.nl gelanceerd, een gezamenlijk initiatief van Doarpswurk, Sport Fryslân, Keunstwurk en Partoer CMO Fryslân. Deze organisaties werken samen om het vrijwilligerswerk in Fryslân te versterken. De website is een goed voorbeeld van deze samenwerking. De verschillende partijen bieden gezamenlijk cursussen en bijeenkomsten aan voor vrijwilligers, en er worden goede voorbeelden verzameld om zo te voorkomen dat vrijwilligers het wiel steeds opnieuw moeten uitvinden. Al deze informatie is te vinden op de website. Het websiteonderdeel Goede Voorbeelden bevat een verzameling geslaagde projecten die in dorpen, buurten en wijken zijn opgezet en uitgevoerd. Verdeeld in een aantal thema's zijn beschrijvingen van deze projecten gemaakt. De beschrijvingen geven beknopte informatie over het project. Vaak zijn er documenten aan gekoppeld die te gebruiken zijn voor het eigen dorp, wijk of buurt. Bij elk geslaagd project staat ook een contactpersoon vermeld.

Krimp: niet negatief, niet positief, maar een gegeven

Krimp; een item waar het afgelopen jaar veel rondom te doen was. Doarpswurk gaf in mei 2010 een speciale nieuwsbrief uit over dit onderwerp; de provincie Fryslân presenteerde het rapport 'Krimp en Groei'; in april vond er een bestuurdersbijeenkomst plaats rondom krimp en de media schotelden ons doemscenario's voor van Friese spookdorpen waar de wind vrij spel had rond desolate panden. Help, Fryslân loopt leeg, hoe kunnen we dit tij keren? klonk hier en daar de noodkreet. Anderen reageerden juist ontkennend; krimp, dat speelt bij de burens, niet bij ons. Het afgelopen jaar heeft Doarpswurk vooral gewerkt aan het ombuigen van deze twee uitersten, naar meer nuchtere, realistische denkbeelden. Ook reikten we handvatten aan waarmee Friese dorpen op een goede manier om kunnen gaan met het gegeven krimp.

Doarpswurk-consulent Maeike Lok; "Krimp is hiel ûngrypber. At ik nei in doarp gean te praten oer dit ûnderwerp binne der in soad fragen: komt hjir wol krimp en wannear dan, en wêr krekt? Binne der dan earst mear huzen nedich en dêrnei minder? En wannear is dy omslach dan? Faak komme wy ta de konklúzje: wy witte it net." Kortom, het heeft geen zin om op voorhand verwachtingen te koesteren of je alvast schrap te zetten tegen de komende ontwikkelingen. Meebuigen met de storm, als een tak in de wind, is misschien het beste. Maeike: "Krimp is net posityf of negatyf. It is gewoan in ûntwikkeling en dy hawwe wy yn de ôfrûne ieuwen faker hân, dan hjitte it miskien gjin krimp, mar der hawwe altyd sokke golfbewegings west. Dêr kinst net tsjin fochtsje, want dat kinst net tsjinhâlde, je moatte dermei omgean kinne. Dat besykje wy de doarpen foaral foar te hâlden."

Krimp; overal anders

Het is lastig om algemene adviezen te geven over het omgaan met krimp, want in elk dorp en in elke gemeente zal de krimp – als er sprake is van krimp – zich weer anders manifesteren. "Yn hiel lytse doarpen sil de krimp net hiel yngripende gefolgen hawwe, in doarp dat net in soad hat, kin ek net in soad ferlieze. Gruttere doarpen hâlde nei alle gedachten ek wol in tal foarsjennings en kinne dêrmei harren regiofunksje bewarje. De 'tuskendoarpen' dy't noch wol wat winkels hawwe en in skoalle, sille de measte neidielen ûnderfine fan krimp." Om dorpen te ondersteunen in de omgang met krimp is het daarom belangrijk om zoveel mogelijk maatwerk te bieden.

Niet kwantiteit maar kwaliteit

Wanneer in een dorp krimp en vergrijzing dreigen toe te slaan zijn er verschillende manieren om daarmee om te gaan. Maeike Lok: "Kinst dy ôffreegje hoest mear jongere gesinnen nei it doarp lûkst, mar kinst der ek foar kieze om it doarp sa yn te rjochtsjen dat it geskikt is foar mear âlderein; mei passende wenningen bygelyks." Bijbouwen is niet altijd de juiste keuze: waarom starterwoningen uit de grond stampen als er 15 woningen leeg staan? Vaak loont het meer om het bestaande woningaanbod te herstructureren of levensloopbestendig te maken. "Doarpsfisy's fan jierren lyn stean faak noch fol mei plannen foar de bou fan senioaren starterswenningen en der wurdt klam lein op it behâlden fan foarsjennings lykas de bibleteek en de pinautomaat. Dat is net mear realistysk. Wy advisearje de doarpen: Sjoch op 'e nij nei jim

doarpsfisy. Akseptearje dat it tal minsken no ienkear weromrint en sjoch wat der echt nedich is om it doarp leefber te hâlden. Dan docht faak bliken dat de belutsenens tusken minsken ûnderling en de aktiviteiten dy't se ûndernimme wichtiger binne dan mear huzen of in traapfjildsje foar de bern."

Daarom loont het om de sociale cohesie binnen een dorp in kaart te brengen en daarin te investeren. Betrokkenheid, gemoedelijkheid, hulpvaardigheid en samenwerking zijn waarden die voor een groot deel de leefbaarheid binnen een dorp bepalen, veeleer dan de hoeveelheid mensen. Met deze waarden kunnen dorpen de negatieve gevolgen van krimp gedeeltelijk het hoofd bieden. Denk bijvoorbeeld aan creatieve oplossingen op het gebied van vervoer van en naar voorzieningen die buiten het dorp liggen; ouders die per toerbeurt een schoolbus besturen, of een vrijwilligersbrigade die zorgt voor het vervoer van ouderen naar een winkelcentrum in een naburig dorp.

Samenwerken

Ook kunnen dorpen samenwerking zoeken buiten de grenzen van het eigen dorp. Maeike Lok: "Sjoch wat der yn de doarpen om jim hinne is, bygelyks op it mêd fan it ferieningslibben. Yn in protte doarpen is dat al hiel fanselsprekkend, want minsken út doarp A binne al lid fan in fuotbalklup út doarp B, wylst minsken út doarp B keatse yn doarp A. Miskien kin dy gearwurking ek socht wurde as it giet om bestjoersfunksjes; leden fan in bestjoer hoege net perfoarst by inoar yn ien en itselde doarp te wenjen."

Wennen aan een nieuwe situatie

Gelukkig, niks aan de hand dus wanneer onze school sluit, of onze supermarkt verdwijnt, of is die denkwijze weer te lichtvaardig? Maeike Lok: "Wy moatte it ferdwinen fan foarsjennings ek net bagatellisearje. Fansels kin in doarp wol sûnder skoalle, der binne genôch doarpen dêr't de skoalle úteinlik tichtgien is. Mar foardat men wend is oan sa'n nije sitewaasje bist wol in generaasje fierder. Yn earste ynstânsje is it in grutte klap foar in doarp. Dêrom fine wy it behâld fan foarsjennings wol hiel belangryk, mar wol oant in bepaalde grins. Wat wy dúdlik meitsje wolle, is dat it ferdwinen fan foarsjennings foar in soad doarpen in slim ferlies is, mar it hoecht net altyd te betsjutten dat de leefberens ek ûnder druk komt te stean. Dat ynsicht wurdt hieltyd dúdliker yn de doarpen en ik tink dat wy dêr as Doarpswurk it ôfrûne jier wol oan bydroegen hawwe."

Themanieuwsbrief over krimp

In mei 2010 heeft Doarpswurk een nieuwsbrief uitgegeven over krimp. Deze nieuwsbrief is bedoeld om dorpen te ondersteunen in hun denken over de veranderende samenstelling van de bevolking. In de nieuwsbrief

komen vele deskundigen aan het woord die hun visie geven op de veranderingen. De special over krimp is te downloaden via www.doarpswurk.nl – publicaties – themanieuwsbrieven.

Multifunctioneel met Zorg voor Kwaliteit

Aan welke wetten en regels hebben we ons te houden? Hoe geven we de relatie tussen beheerder en bestuur op een goede manier vorm? Hoe kunnen we aan de slag met duurzaamheid? Dat zijn de vragen waarmee besturen van dorpshuizen en multifunctionele centra vooral worstelen, blijkt uit de eerste bevindingen van het project Multifunctioneel met zorg voor kwaliteit.

Bestuur dorpshuis 'De Einekoer', Ryptsjerk: Pytsje Cuperus, Robert Koers, Tressiane de Vries, Wieb Boersma, Tsjard Otter en Jan Pieter v.d. Velde. Germ Epema ontbreekt.

Doarpswurk is in januari 2009 van start gegaan met dit project. Doel van dit project is enerzijds het samen met besturen opsporen van problemen en deze vervolgens aanpakken, en anderzijds; het voorkomen van problemen. Dit gebeurt middels het kwaliteitszorgmodel 'Goed voor Elkaar'. Mede omdat de voortgang, bewaking en de uitwerking van de actiepunten belangrijk is, wordt het project verlengd tot eind 2011. Circa 18 dorpshuizen en multifunctionele centra hebben de afgelopen jaren gewerkt met het kwaliteitszorgtraject. En met succes. Zonder uitzondering geven de 'deelnemers' aan dat het model hen heeft geholpen bij het in kaart brengen van knelpunten en het voorkómen ervan.

Totaaloverzicht

Welke stappen worden er doorlopen wanneer een instantie aangeeft interesse te hebben in het project? De eerste stap is het meten en inventarisieren van gegevens middels verschillende vragenlijsten van de negen aandachtsvelden. Projectleider Minne Hovenga: "De fragelisten hawwe te krijen mei ú.o. bestjoer en belied, tefredenheid besikers, finânsjes, behear fan it gebou en tefredenheid fan de meiwurkers." Tijdens de bijeenkomsten met het gehele bestuur worden de antwoorden op de vragenlijsten besproken onder begeleiding van een Doarpswurk-consulent. Ook worden de actiepunten benoemd. Uitgangspunt is het delen van kennis die binnen het bestuur aanwezig is, het op gang brengen van communicatie en het inzichtelijk maken van de aandachtspunten die te maken hebben met de verschillende onderdelen. Minne Hovenga: "Just trochdat dan it foltallige bestjoer om 'e tafel sit, wurket it goed. Faak wit men sels wol wêr't men mei dwaande is, mar by sa'n petear docht faak bliken dat men it net alhiel fan inoar wit. Sa wurdt men twongen om kennis te nimmen fan in oars funksjonearjen. Boppedat kin in konsulent fan Doarpswurk as ûnôfhinklik gesprekslieder derop tasjen dat elkenien oan it wurd komt en dat alle saken oan 'e oarder komme."

Samenhang

Juist dit met elkaar spreken over de ins en outs van de dorpshuisorganisatie is zo belangrijk, omdat er op die manier een totaaloverzicht ontstaat, immers alle 'aandachtsvelden' die annex zijn

met het 'runnen' van een dorpshuis hebben met elkaar te maken. Het één heeft consequenties voor het ander. Minne Hovenga: 'At in doarps hûs bygelyks in diskjûn organisearret, dan hat dat gefolgen foar de ynkeap fan drinken, mar ek foar it materiaal; dat wurdt nammentlik yntinsiver brûkt, en ek binne der fansels konsekwinssjes foar de frijwilligers: der moat bygelyks in kear faker skjinmakke wurde.'

Hoe verder?

Het gehele traject mondt uit in een handboek Kwaliteitszorg. In dit handboek stelt het bestuur onder andere haar bevindingen, de doelen, werkwijzen, planning en actiepunten met tijdpad vast. Dit handboek zorgt ervoor dat kennis eenvoudig overdraagbaar is. Veel dorpshuizen en multifunctionele centra hebben aangegeven dat het echte werk pas begint wanneer de uitwerking van de actiepunten begint. Juist bij deze uitwerking is steun en advies soms gewenst. Omdat de uitwerking van de actiepunten wezenlijk is voor het welslagen van het gehele traject, heeft Doarpswurk besloten om voor ondersteuning en/of gezamenlijke evaluatie na het doorvoeren van actiepunten aan te schuiven.

In de volgende dorpen hebben dorpshuisbesturen de afgelopen jaren het kwaliteitszorgtraject 'Goed voor Elkaar' doorlopen of zijn ermee gestart:

Garyp, Ter Idzard, Ysbrechtum, Hilaard, Westergeest, Hitzum, Tsjom, Woudsend, Hantum, Hemelum, Marssum, Mantgum, Ouwsterhaule, Ryptsjerk, Sexbierum, Oudega (GS), Hempens, Terherne

In de volgende dorpen zullen de dorpshuisbesturen binnenkort starten met het kwaliteitszorgtraject 'Goed voor Elkaar':

Kimswert, Goutum, Boornbergum, Surhuizum, Houtgehage, Schraard, Wierum, It Heidenskip

Pytsje Cuperus, dorps hûs De Einekoer, Ryptsjerk

"Us doarps hûs, De Einekoer, bestiet it kommande jier tsien jier. Tsjien jier lyn hienen inisjatyfnimmers de earste oanset jûn oan it beskriuwen fan allerhanne regels en prosessen oangeande it doarps hûs, mar dy dokuminten lêze wy net alle wiken troch, dus in soad ynformaasje wie ferwettere en boppedat net mear aktueel. Wy fûnen it tiid om de regleminten en statuten dy't tsien jier lyn opsteld wienen, wer ris troch te ljochtsjen. Dat wie in hyl soad wurk en it stagnearre ek trochdat it alle gearre dwaan wurde moast troch frijwilligers, yn 'stellen oerkes'. Boppedat; wêr moastst begjinne? Doe hearde ik dat It Geahûs yn Garyp dwaande west hie mei it kwaliteitssoarchtrajekt fan Doarpswurk. Sa hawwe wy kontakt socht mei Minne Hovenga en binne wy ek sa'n trajekt starten. Dat wie foar ús in kâns om net allinnich de statuten en regleminten, mar fuort de hiele organisaasje ûnder de loep te nimmen. Wy hawwe trije sesjes hân wêryn't wy per ûnderdiel

allegearre fragelisten behannele hawwe. Sa krigen wy in kompleet byld fan alle prosessen binnen ús organisaasje. Wy kamen der ek achter wat wy no al goed regele hienen, en wat net, want dat wie ek net foar elkenien dúdlik die bliken; guon bestjoersleden mienden dat wy op in bepaald ûnderwerp wol belied ûntwikkele hienen en oaren tochten fan net. Om alles goed op papier te setten hawwe wy alle gearre lytse wurkgroepkes foarme en dêr binne leden fan it Algemien Bestjoer oan taheakke. Dizze wurkgroepkes binne no dwaande om de ferskillende rubriken te beskriuwen. Sa hawwe wy aansen in prachtich kwaliteits hânboek. It moat in hânboek wurde dat brûkt wurdt en net yn in laad ferdwynt. Wy hawwe ús foarnaam om per rubryk ien kear yn it jier te evaluearjen en saken dy't yn 'e praktyk net wurkje, oan te passen. Sa moat it hânboek in libben dokumint wurde. It oare jier sit myn termyn as foarsitter derop en dan moat der in nije foarsitter socht wurde. Mei ús kwaliteits hânboek kinne wy de ynformaasje oangeande prosessen rûnom ús doarps hûs dan ienfâldich oerdrage. Al mei al sjogge wy dus hiel posityf werom op dit kwaliteitssoarchtrajekt en de stipe fan Doarpswurk."

Herindeling Súdwesthoeke

De teerling is geworpen; de fusie in de Súdwesthoeke is een feit. Súdwest Fryslân is een robuuste gemeente met een krachtig bestuur. Meer efficiëntie, meer slagvaardigheid. Maar betekent dat niet ook een grotere afstand tussen de burgers en het bestuur? Minder maatwerk? Hoe kan een gemeentelijk bestuursorgaan dat 81.000 hectare oppervlak overvleugelt tegelijkertijd inzoomen op elk van de 71 dorpen en kernen? Het afgelopen jaar heeft Doarpswurk de gemeente Súdwest Fryslân bijgestaan in het ontwikkelen van plannen voor een organisatiestructuur waarin voldoende aandacht is voor alle dorpen en kernen in de Súdwesthoeke.

Momenteel werkt Súdwest Fryslân aan het vormgeven van haar kernenbeleid. Dit onder het motto: 'De doar iepen foar de mienskip'. Gebiedsconsulent bij Doarpswurk Titus Sijmonsma: "Der komme in soad emoasjes te sjen by sa'n proses fan weryndieling. De emoasjes spylje by belutsen partijen lykas de gemeenten en de doarpsbelangen, mar net sasear by de boarger sels. As boarger komst by de gemeente foar praktyske saken lykas in rydbewiis. In boarger hat der net safolle belang by om te witten wêr't de grinzen fan syn wengemeente lizze. It is foar de boarger wol lestich om foar in rydbewiis of in ID-kaart nei de oare kant fan de gemeente reizgje te moatten. Troch dat praktyske probleem op in goede manear ôf te hanneljen hellest al in soad druk út de diskusje. Dat is ien fan de earste saken dy't wy de gemeente foarlein hawwe." In Súdwest Fryslân zijn nu vijf contactpunten waar

burgers terecht kunnen voor praktische zaken. Het in figuurlijke zin openen van de deuren voor de gemeenschap heeft aanzienlijk meer voeten in de aarde. Om dit te verwezenlijken heeft de gemeente Súdwest Fryslân negen dorpen-coördinatoren aangesteld. Deze coördinatoren zullen elk zo'n acht dorpen en kernen onder hun hoede hebben. De visie van Doarpswurk op deze functie: de dorpencoördinator in optima forma is een 'gebiedsmens' iemand die weet wat er speelt in 'zijn' of 'haar' dorp of kern. Iemand die de dorpsvisie van buiten kent. Titus Sijmonsma: "It oanstellen fan de doarpekoördinatoaren is in hiel goed begjin. Mar nei de gemeente ta hawwe wy oanjûn: sa'n opset wurket allinnich as it amtlik systeem binnen de gemeente der ek op ynrochte is. It is wichtich om goed nei te tinken oer de ynfloed fan sa'n doarpekoördinator binnen de organisaasje." Dat betekent voor de gemeente;

het doormaken van een cultuuromslag, een organisatieverandering. Idealiter zou de gemeente deze dorpencoördinator moeten binnenhalen als onmisbare wegwijzer en aanspreekpunt voor de dorpen. "Jou de koördinator in wichtige posysje binnen it gemeentebestjoer, streekrocht oanstjoerd troch de boargemaster of de portefúlgehâlder." De gemeente zou haar voordeel kunnen doen met de kennis en ervaring bij dorpsbestuurders. Andersom zou de gemeente de dorpsbelangen beter moeten faciliteren. Aanbevelingen van Doarpswurk voor de gemeente: reserveer organisatie- en activiteitenbudgetten; voer de regie op dorpsvisie-ontwikkeling, verdiep u in de systematiek van het maken van dorpsvisies en stel middelen beschikbaar voor uitvoering. Tot slot zou het goed zijn om de positie van de dorpen vast te leggen in het participatiebeleid.

Met het aanstellen van de coördinatoren zijn de deuren naar de gemeente geopend. Titus Sijmonsma: "It goede begjin is der. Doarpsbelangen kinne mei alle saken – fan losse stoeptegels oant grutte útwreidingsplannen – by ien en deselde persoan terjochte en dat is net earder sa meimakke. Wy hoopje dat dizze struktuer him in de takomst bewize sil." Kortom: "De doar iepen foar de mienskip", is een prima uitgangspunt. Doarpswurk zou er - voor de volledigheid - nog enkele aspecten aan toe willen voegen; niet alleen de deur openen, maar ook: de gemeenschap tegemoet treden, omarmen en een stoel aanbieden in de hoogste regionen van het ambtelijk apparaat.

Onderzoek Rijksuniversiteit Wageningen: Samen op zoek naar de ziel van een dorp

Hoe kunnen we, als dorpsgemeenschap, het beste omgaan met ontwikkelingen die op ons afkomen? Wat vinden we belangrijk als het gaat om de toekomst van ons dorp? Cruciale vragen bij het opstellen van een dorpsvisie. Om deze vragen te kunnen beantwoorden is het van belang dat de dorpsgemeenschap een groep vormt, en expliciet maakt waar ze als dorp voor staan. Wat bindt hen en wat onderscheidt hen van andere dorpen? Kortom, wat is hun dorpsidentiteit?

Doarpswurk wil de dorpen in Fryslân beter ondersteunen in hun zoektocht naar de eigen identiteit. Wat zijn goede methoden waarmee dorpsbewoners zelf hun eigen identiteit expliciet kunnen maken? Samen met de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (Drenthe) en de Vereniging Groninger Dorpen heeft Doarpswurk deze vraag neergelegd bij de Rijksuniversiteit Wageningen. Het onderzoek is eind mei 2011 gepresenteerd onder de titel 'Eenheid in verscheidenheid'.

Mondialisering en individualisering

Eigen identiteit is niet alleen een belangrijke basis voor een dorpsvisie, het samen praten over een dorpsidentiteit zorgt voor sociale samenhang binnen de dorpsgemeenschap. Door de maatschappelijke ontwikkelingen van de laatste jaren is hier meer behoefte aan. Veel plattelanddorpen zijn in de loop der jaren verworpen tot een uitvalsbasis van waaruit we elders activiteiten ondernemen en contacten onderhouden. Onze wereld is vergroot door de toenemende mobiliteit en de intrede van nieuwe media zoals bijvoorbeeld internet. Daarnaast is de individualiteit toegenomen. Maar er is een tegenbeweging gaande; steeds meer is er behoefte aan een

gemeenschap om op terug te kunnen vallen. Er is meer behoefte aan een wij-gevoel. Maar wie zijn 'wij' dan? Anders gezegd; wat is de identiteit van ons dorp?

Om dit wij-gevoel, de eigen identiteit te kunnen ervaren, moet deze door de dorpsbewoners zelf vastgesteld worden. Dat kan alleen maar door het delen van verhalen met elkaar, door met elkaar te praten over wat dorpelingen belangrijk vinden in hun dorp.

Vijf methoden

De Rijksuniversiteit Wageningen heeft vijf methoden ontwikkeld waarmee dorpsbewoners zelf aan de slag kunnen om gesprekken over het eigen dorp op gang te brengen. De vijf methoden zijn toegepast in drie dorpen: Warga (Fryslân), Nietap (Drenthe) en Zuidbroek (Groningen). Uit deze pilot bleek dat alle methoden geschikt zijn om de dorpsidentiteit te verhelderen.

Netwerk Duurzame Dorpen

Sinds 2009 werkt Doarpswurk aan de ontwikkeling van het Netwerk Duurzame Dorpen. Deze aanpak faciliteert en stimuleert het delen van kennis, inspiratie en enthousiasme over duurzaamheidsinitiatieven in de Friese dorpen. Toekomstvisie: een fijnmazig netwerk dat middels het verspreiden van kennis en inspiratie steeds meer Friese dorpen aan zich bindt. De afgelopen tijd heeft Doarpswurk samen met verschillende partijen zoals Stichting DOEN, Agentschap NL, Provincie Fryslân en diverse koploperdorpen in Fryslân een plan ontwikkeld om het Netwerk Duurzame Dorpen gestalte te geven. De officiële aftrap van NDD zal plaatsvinden op 11-11-2011, tijdens de landelijke duurzaamheidsdag.

Koploperdorp

Een Fries dorp dat al zeer actief is op het gebied van duurzaamheid is 'koploperdorp' Reduzum. De Reduzumers zorgden voor een windturbine die een derde van de stroombehoefte van het dorp oplevert. En dat was nog maar een begin; de dorpsbewoners voorzagen eigenhandig in onder andere een brug, een jachthaven en een energiezuinige woonwijk. "Reduzum is in eigensinnich doarp," zegt Henk Vellinga, voorzitter van de Stifting Doarpsmûne Reduzum. "Wy hawwe jierrenlyn sein; at wy wat wolle, dan moatte wy it sels dwaan." In de Reduzumer windturbine werd 17 jaar geleden 250.000 euro geïnvesteerd. Het dorp zelf betaalde er 91.000 euro aan mee. Acht jaar later had de molen zich al volledig terugverdiend. De molen draait nog steeds.

Leren van elkaar

Hoe heeft men dat in het kleine Reduzum toch allemaal voor elkaar gebokst? Deze vraag leeft ongetwijfeld onder actieve Friese dorpsbewoners die in hun gemeenschap óók met duurzaamheid aan de slag willen. Het Netwerk Duurzame Dorpen biedt aan dorpen de gelegenheid om van elkaar te leren. Binnen het netwerk zal veel kennis en informatie ontsloten worden via een digitale infrastructuur, waaronder een website. Ook zal het netwerk activiteiten organiseren zoals cursussen, symposia en excursies. Daarnaast ontwikkelt het Netwerk Duurzame Dorpen werkmethode waarmee burgers zelfstandig aan de slag kunnen om duurzaamheid in hun dorp gestalte te geven.

Duurzame houding

De opbrengst van de windturbine investeerde Reduzum weer in andere duurzame projecten. Zo is er in Reduzum geen openbaar gebouw meer zonder zonnepanelen. Deze panelen zijn onder andere te vinden op het dak van de openbare basisschool in het dorp. De energiebesparing die dit oplevert is minimaal, "mar", vertelt Vellinga, "alle bern dy't hjir nei skoalle gean witte wat sinnepanelen binne en

wêrom at se hjir op it dak fan 'e skoalle lizze." Zo is de investering in deze zonnepanelen des te meer een investering in de duurzame houding van burgers. Duurzaamheid tussen de oren van de dorpsbewoners, is ook een belangrijk doel van het Netwerk Duurzame Dorpen. NDD zet in op de welwillendheid van de burger en kiest daarmee duidelijk voor een aanpak van onderop. Het netwerk is bedoeld als aanjager en verbinder van dorpen, niet als mede-uitvoerder van projecten.

Investering in sociaal kapitaal

Duurzaamheidsinitiatieven vanuit de dorpsbewoners zelf vormen een verbindend element in de lokale samenleving. Investeren in duurzame initiatieven betekent daarom ook een investering in het sociale kapitaal van de samenleving.

Henk Vellinga: "Doe't wy hjir yn Reduzum in mûne delsetten, wiene der minsken dy't it wol moai fûnen, en der wiene ek minsken dy't it net moai fûnen. Mar fan it momint ôf dat it gefaarte draaide, wie it wol 'ús mûne!' Yn it begjin dan barde it wolris dat it ding stilstie, dan krigen wy wol 25 tillefoantsjes: ús mûne stiet stil. Net 'de' mûne stiet stil, mar 'ús' mûne stiet stil!"

Henk Vellinga,
Stifting Doarpsmûne Reduzum:

**As de wynmûne
stilstiet krij ik
fiifentweintich
tillefoantsjes
fan ûngerêste
doarpsbewenners :
"ús mûne stiet stil!"**

In steeds meer Friese dorpen stropen groepen burgers de mouwen op om zich in te spannen voor een betere duurzame wereld. In Makkinga hebben burgers een dorpsstuinderij opgezet, in Ternaard namen dorpsbewoners het initiatief tot een dorpsmolen, in Reduzum is geen openbaar gebouw te vinden zónder zonnepanelen. Wat deze initiatieven gemeen hebben is het volgende: het idee, het initiatief kwam vanuit de dorpsgemeenschap zelf. Langzaam maar zeker groeit binnen de Friese dorpen het besef dat kleine stappen binnen de gemeenschap bijdragen aan een duurzame samenleving. Een zonnige ontwikkeling die Doarpswurk ondersteunt en aanjaagt middels het Netwerk Duurzame Dorpen. (NDD)

Doorstart Aanpak Rotte Kiezen!

In 2007/2008 ging het Doarpswurk-project 'Aanpak Rotte Kiezen' van start, met als doel om de verpauperde panden aan te pakken die in menig Fries dorp het dorpsaanzicht bederven.

In 2010 is dit project – voorlopig- formeel afgesloten met het verschijnen van het evaluatierapport 'Aanpak Rotte Kiezen, Terugblik & Toekomstvisie'. Dat betekent helaas niet dat alle rotte kiezen in Fryslân verdwenen zijn!

We zijn voortvarend aan de slag gegaan. Een gebrek aan kennis, ervaring, en met name beleid bij gemeenten zorgden er echter voor dat het project moeizaam van de grond kwam. Gaandeweg hebben we daarom de aandacht verlegd. Naast werken aan individuele panden werd met name ingezet op het informeren en adviseren van particulieren en het stimuleren van gemeenten tot het opstellen van

handhavingbeleid. Hierbij zijn belangrijke stappen gezet op de weg naar een 'krotvrij' Fryslân. Maar dit is slechts een begin.

Gelukkig is er goed nieuws: samen met Provincie Fryslân werken we aan een doorstart van het project. De provincie stelt een groot deel van de financiering van de Aanpak Rotte Kiezen beschikbaar. Ook gemeenten en andere organisaties wordt gevraagd mee te werken. Als iedereen bijdraagt, zowel beleidsmatig als uitvoerend en financieel, kunnen we heel wat rotte kiezen trekken.

Lees meer over dit project op www.aanpakrottekiezen.nl Op deze website kunt u onder andere het evaluatierapport 'Aanpak Rotte Kiezen, Terugblik & Toekomstvisie' downloaden.

Groen licht voor groen dorpshuis?

De verf bladdert af, plafonds zijn stuk, de vloer van de grote zaal begint te scheuren. Dorpshuis 'it Tiksel' in Rottevalle is dringend aan vernieuwing toe. Als het aan de Rottevalsters ligt, wordt er binnenkort begonnen met de bouw van het allereerste c2c-dorpshuis ter wereld. Dorpshuisbestuur en dorpsbelang hebben het afgelopen jaar samen met Doarpswurk hard gewerkt aan dit ambitieuze plan. Met gebruikers van het dorpshuis is vele malen overlegd. Met lokale ondernemers is afstemming geweest en de belangstelling om mee te werken is groot. Het wachten is op het felbegeerde groene licht van de gemeente Smallingerland.

Twee jaar geleden stelde de gemeente Smallingerland geld beschikbaar voor nieuwbouw of verbouw van het dorpshuis, dit in het kader van de versnellingsagenda, bedoeld om de lokale economie in Smallingerland te stimuleren. Hennie Meppelink, secretaris van het dorpshuisbestuur: "We hebben toen een stuurgroep gevormd met mensen uit het dorpshuisbestuur, een bouwkundige, en iemand van het dorpsbelang, en we zijn verder gaan nadenken over de nieuwbouwplannen. We wilden graag duurzaam bouwen. Toen we dit kenbaar maakten aan Doarpswurk, heeft onze regioconsulent bij Doarpswurk het c2c-idee geïntroduceerd. We waren meteen enthousiast." C2c staat voor cradle to cradle, oftewel; van wieg tot wieg. Een productiemethode met als uitgangspunt dat alles dat gebruikt wordt bij het productieproces ooit weer ergens opnieuw gebruikt moet kunnen worden, zonder verlies van kwaliteit en zonder reststoffen die alsnog als afval

weggegooid worden. Hennie Meppelink: "Het is belangrijk dat iedereen in Rottevalle dit zag zitten, want bouwen volgens het c2c-principe staat of valt met draagvlak binnen de gemeenschap."

C2c houdt namelijk ook in dat niet alleen alle materialen zoveel mogelijk betrokken worden uit de naaste omgeving, maar ook de benodigde mankracht. Hennie Meppelink: "We hebben lokale bedrijven, die zich bezighouden met bouw of interieur, benaderd met de vraag of ze in het project willen participeren. Daar hebben we veel positieve respons op gekregen. We hebben binnen onze gemeenschap weinig tot geen kennis van bouwen op de c2c-manier. Voor die kennis zijn we aangewezen op bedrijven elders in het land. Aan die bedrijven hebben we de vraag voorgelegd; als je meedoet, ben je dan bereid om kennis te delen en samen te werken met mensen van hier? Zo hebben we van een aantal bedrijven buiten Smallingerland ook toezegging gekregen."

Juist omdat Rottevalle een primeur heeft met dit dorpshuis, had het maken van een plan, en het overleggen van dit plan aan de gemeente veel voeten in de aarde. Hennie Meppelink: "Het was erg lastig om de gemeente te overtuigen van de meerwaarde van het c2c-principe. De gemeente was hier immers ook onbekend mee. De ondersteuning van Doarpswurk in dit proces was heel belangrijk. We werken immers voor een groot deel met vrijwilligers, we moeten het voornamelijk doen met ons gezond verstand. Op onze bouwkundige na zijn we allemaal leken op het gebied van bouwprocessen. Zelf zijn we natuurlijk laaiend enthousiast en we zouden onze plannen wel van de daken willen schreeuwen, maar juist bij c2c-nieuwbouw luistert het communicatieproces naar de gemeente heel nauw. Soms is het verstandiger om je wat op de achtergrond te houden omdat je anders de gemeente hiermee overrompelt. Doarpswurk heeft ons enorm geholpen om onze opzet op een strategische manier te introduceren bij de gemeente." Op dit moment wachten we nog op definitieve goedkeuring door Burgemeester en Wethouders, maar de kans is groot dat het kleine Rottevalle straks een wereldprimeur heeft met het eerste c2c-dorpshuis ter wereld.

Onderzoek naar motivatie van vrijwilligers

"Welke motieven geven vrijwilligers voor hun inzet bij een dorpshuis? Zijn de vrijwilligers over het algemeen tevreden en willen ze blijven als vrijwilliger?" Deze vragen staan centraal in het onderzoek "Wat beweegt vrijwilligers van dorpshuizen in Fryslân?". Dit onderzoek is, met ondersteuning van Doarpswurk, uitgevoerd door Hilda Koops, docent Leisure management aan de Stenden Hogeschool Leeuwarden. Met behulp van een online vragenlijst zijn 80 vrijwilligers van 6 dorpshuizen ondervraagd naar hun beweegredenen om vrijwilligerswerk te doen. Uit het onderzoek blijkt dat normatieve motieven en plezier het meest belangrijk zijn voor vrijwilligers in dorpshuizen. "Anderen helpen en iets doen voor het dorp" wordt belangrijk gevonden net als het hebben van "plezier, ontspanning en voldoening". Onderzoekster Hilda Koops raadt dorpshuisbesturen dan ook aan om, in de omgang met vrijwilligers hieraan tegemoet te komen. Naar aanleiding van de scores op de items en de motieven geeft Hilda Koops de volgende praktische adviezen aan dorpshuisbesturen: Promoot het draaien van bardiensten onder nieuwe inwoners in het dorp als een leuke, nuttige vrijwilligersfunctie waarbij je veel nieuwe mensen leert kennen.

Met enthousiasme, passie en veel communiceren bereik je meer dan met regel en procedures. Over-organiseer niet; een vrijwilligersorganisatie is niet gelijk aan een werkorganisatie. Met iedere vrijwilligers individueel praten (HRM gesprekken), draagt bij aan een goede communicatie. Ga met elkaar in gesprek en maak elkaar deelgenoot van je waardering, wensen, verwachtingen en ervaringen. Maak gebruik van de mogelijkheden die er zijn om je te ontwikkelen als bestuurder. Het aansturen van vrijwilligers is leuke en complexe klus. Deel je ervaringen en leer!

En niet te vergeten...

Doarpswurk werkt niet alleen aan grote projecten. Het hele jaar door houden we ons ook bezig met reguliere onderwerpen en werkzaamheden. In 2010 heeft Doarpswurk meerdere dorpen ondersteund bij het maken van dorps- en woonvisies en bij nieuw- en verbouwtrajecten van dorpshuizen. Daarnaast zijn er nog andere werkzaamheden die van groot belang zijn voor dorpen en dorpshuizen in Fryslân. Enkele werkzaamheden op een rij:

Noordelijk overleg

De drie noordelijke zusterorganisaties Brede Overleggroep Kleine Dorpen (Drenthe), de Vereniging Groninger Dorpen en Doarpswurk komen jaarlijks bijeen om de banden aan te halen en te praten over gezamenlijke thema's en ontwikkelingen. In 2010 vond deze dag plaats op 3 juni in Wijnjewoude.

Er was onder andere aandacht voor het thema krimp; hoe gaan de verschillende organisaties om met dit vraagstuk, welke successen zijn behaald en met welke dilemma's hebben de noordelijke provincies te maken? Daarnaast gingen de deelnemers actief aan de slag met een praktijkcase op het gebied van presentatie. De volgende vraag stond centraal: hoe kun je je als organisatie het beste presenteren richting de verschillende doelgroepen waar je mee te maken hebt?

Learning Heart

Vrijwilligers doen allerlei kennis en ervaring op door hun werk voor het dorpshuis, bijvoorbeeld op het gebied van bedrijfsvoering, technisch onderhoud, leiding geven, financiële en administratieve handelingen, onderhandelen of sociale hygiëne. Ook is nieuw- of verbouw van een dorpshuis een zeer leerzaam proces.

Binnen het Europese project Learning Heart werken organisaties uit verschillende Europese landen (waaronder Doarpswurk) samen om die educatieve rol van het dorpshuis verder op te bouwen en te versterken. Dat doen ze onder andere door kennis uit te wisselen over succesvolle praktijkvoorbeelden.

Deelnemers van het project kwamen daarom in oktober 2010 bijeen in Engeland. Daar werd een prachtig voorbeeld van een dorpshuis "als lerende omgeving" bezocht. Op 8 mijl van Norwich in Engeland was Doarpswurk te gast bij The New Victory Hall; een nieuw eco-vriendelijk dorpshuis, dat, mede door de inzet van inwoners van de drie dorpen Neatished, Irstead en Barton, tot stand is gekomen. Het dorpshuis is gebouwd van onder meer 350 lokaal geoogste stobalen. Dit project heeft alle betrokkenen niet alleen een prachtig duurzaam dorpshuis opgeleverd, maar ook een kostbare schat aan kennis en ervaring!

Cöördinatorenoverleg LVKK

Doarpswurk opereert voornamelijk binnen Fryslân, maar kijkt ook over de grenzen; wat speelt er in andere provincies in Nederland? Hoe kunnen we van elkaars aanpak leren? Daarom neemt Doarpswurk regelmatig deel aan bijeenkomsten van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen. (LVKK). Hier komen bestuurders en medewerkers van de Provinciale Verenigingen voor Kleine Kernen bijeen om elkaar te ontmoeten en bij te praten over ontwikkelingen op verschillende plekken in Nederland.

Dorpencontactavonden

In 2010 organiseerde Doarpswurk samen met Plattelânsprojekten drie dorpencontactavonden. Tijdens deze avonden kunnen besturen van dorpsbelangen elkaar ontmoeten en kennis opdoen over actuele thema's. Er zijn verschillende sprekers of workshops en er is een markt met informatiestands van diverse organisaties en verenigingen. De eerste dorpencontactavond – regio Noordoost Fryslân - vond plaats op 22 februari in Damwâld. Hier stond, onder het motto 'er zit energie in uw dorp', het thema duurzaamheid centraal. Verschillende sprekers vertelden over kansen en mogelijkheden van duurzame energie in een dorp.

Op 15 april werd, voor de regio Zuidwest Fryslân, de tweede dorpencontactavond georganiseerd, in Workum. Hier presenteerden diverse organisaties uit de Zuidwesthoek zich, met bijzondere projecten. Hoe gaan we om met krimp in Fryslân? Deze vraag stond centraal tijdens de presentatie van Tineke Cazemier (provincie Fryslân). Daarnaast was er, onder meer, aandacht voor het Doarpswurk-project Multifunctioneel met Zorg voor Kwaliteit.

De laatste dorpencontactavond van 2010 – regio Midden Fryslân - vond plaats op 19 oktober in Grou. Besturen van dorpshuizen en dorpsbelangen gingen in inspirerende workshops zelf aan de slag met de thema's: dorpsvisies, kwaliteitszorg voor dorpshuizen, groen in de dorpen en duurzame dorpshuizen.

Cursussen

Ook in 2010 heeft Doarpswurk, zoals elk jaar, een aantal informatiebijeenkomsten en cursussen georganiseerd voor besturen van dorpshuizen en dorpsbelangen. Daarnaast hebben we een informatiemarkt georganiseerd voor culturele commissies en activiteitencommissies.

Een korte inhoud:

Informatiemarkt voor activiteiten- /culturele commissies

Keunstwurk, de Stichting Alde Fryske Tsjerken en Doarpswurk hadden deze markt gezamenlijk georganiseerd. Belangstellenden konden hier in contact komen met theaterbureaus die vertelden over hun aanbod en er was gelegenheid om advies in te winnen. Er was vooral ook ruimte om met elkaar te overleggen. Gelet op de belangstelling en het brede programma was dit een succes.

Krimp en ontwikkelingskansen van uw dorp

Voor dit onderwerp was zoveel belangstelling dat de bijeenkomst twee keer plaatsgevonden heeft. De deelnemers werden voorgelicht over de mogelijkheden die zij nog hebben in hun dorp gelet op de bevolkingskrimp en de kaders die gemeenten en provincie stellen. De deelnemers waren na de cursus positief over de mogelijkheden die zij nog zagen.

Effectief vergaderen

Bestuursleden komen regelmatig bijeen en daarom is het goed te weten waar je als vrijwilliger in een bestuur op moet letten en hoe je goed, effectief en plezierig met elkaar kunt vergaderen. De deelnemers waren positief over de aangeboden leerstof en de oefeningen.

Cursus Sociale Hygiëne

In de cursus stond verantwoord alcoholgebruik en het tegengaan van overmatige alcoholconsumptie centraal. Doarpswurk en Sport Fryslân hadden voldoende deelname om twee cursusgroepen te vormen.

Doarpswurk

Buorren 28

9012 DH Raerd (Boarnsterhim)

T 0566 - 625 010

F 0566 - 602 555

info@doarpswurk.nl

www.doarpswurk.nl

LVKK en Dorpshuizen.nl bundelen krachten

Verschillende organisaties die dorpshuizen op provinciaal niveau ondersteunen, waaronder Doarpswurk, werken sinds 2003 samen binnen het platform dorpshuizen.nl. Dit platform bestaat uit medewerkers en bestuursleden van provinciale steunpunten voor dorps- en gemeenschapshuizen. Doel is de activiteiten en de dienstverlening op elkaar af te stemmen, te leren van elkaars ervaringen en waar mogelijk samen te werken. Voorbeelden van samenwerking zijn het gezamenlijk beheren van de Vraagbaak bestuur en beheer op het internet en gezamenlijke inzet bij belangenbehartiging. Lange tijd opereerde het platform dorpshuizen.nl op informele basis. Om het samenwerkingsverband een formeler karakter te geven is besloten om aansluiting te zoeken bij de Landelijke Vereniging Kleine Kernen

(LVKK). Op deze manier kan een sterkere organisatie opgezet worden, zodat belangenbehartiging, kennisontwikkeling en kennisdeling beter en efficiënter kunnen worden georganiseerd.

De LVKK wil samen met de provinciale organisaties voor dorpshuizen de dorpshuizen ondersteunen op landelijk niveau. Eind 2010 verscheen de startnotitie 'Meer dan stenen'. In deze notitie wordt beschreven hoe de samenwerkende partijen gestalte zullen geven aan deze aanpak. De LVKK heeft zich onder andere ten doel gesteld om een landelijk netwerk op te zetten van vrijwillige en beroepsmatige consulenten voor dorpshuizen.

Meer informatie: www.lvkk.nl en www.dorpshuizen.nl

Dit Jaarbericht 2010 werd gemaakt door

Doarpswurk, juli 2011

Grafische vormgeving en productie:

Groot Haar + Orth

Tekst:

Doarpswurk

Fotografie:

Mw. P. Cuperus (pag 4) en Doarpswurk

Drukwerk:

Grafisch Bedrijf Hellinga